

В. В. Примаченко, М. В. Пітак

Будников Петро Петрович

БУДНИКОВ Петро Петрович (09(21). 10. 1885, м. Смоленськ, нині РФ – 06. 12. 1968, Москва) – хімік, фахівець у галузі силікатних матеріалів. Доктор технічних наук (1934), професор (1939), академік АН УРСР (1939), член-кореспондент АН СРСР (1939). Заслужений діяч науки і техніки УРСР (1943) та РРФСР (1961), Герой Соц. Праці (1961). Сталін. премії (1942, 1950, 1951), премії Всесоюз. хім. товариства ім. Д. Менделєєва (1943, 1947). Почес. чл. Польс. АН (1956). Закін. Ризький політех. інститут (1911), де працював у проф. С. Шиманського. 1912–18 – викладач хімії й технології Лодзин. мануфактурно-пром. училища (Польща); під час 1-ї світової війни училище евакуйовано в Москву, де Б. водночас працював зав. виробництва на заводі спорядження гранат. Від 1918 – доцент, від 1919 – професор кафедри технології мінерал. речовин Івано-Вознесен. політех. інституту. 1926–41 – проф. і завідувач кафедри технології силікатів, одночасно 1934–38 – декан хім.-технол. ф-ту, від 1939 – декан факультету технології силікатів Харків. хім.-технол. інституту; за сумісн. завідувач кафедри технології силікатів Пром. академії (Харків). Водночас – гол. інж. керамічних заводів Харків. комунгоспу (1926), засн. і дир. центр. н.-д. лаб. Укр. тресту вогнетриво-цемент. промисловості в Харкові (1927–32), один із організаторів (1927) і наук. кер. (1928–35) Укр. НДІ вогнетривів. Від 1932 – голова Укр. (від 1939 – Всесоюз.) наук. інж.-тех. товариства силікат. промисловості; 1941–43 – голова Укр. відділ. Всесоюз. хім. товариства. 1946 – віце-президент Всесоюз. хім. товариства. Від 1944 – проф. Моск. хім.-технол. інституту. Працював у галузі хімії й технології силікатів та вогнетривких матеріалів для коксової, хім. та металург. пром-стей. Винайшов нові види в'язких (ангідритовий, алітовий, гіпсовий безвипалювальний, глиновапняний, сульфатовані шлакові цементи), вогнетривких (хромово-доломітовий, корундо-карборундовий, динасовий, шамотні оксидні), ізоляц. (кристалокорунд)

матеріалів, різні види буд. і спец. кераміки. Розробив технології вакуумування глин, гідротермал. синтезу цементів і безвипалювал. буд. матеріалів, отримання здутого перліту, закристалізов. скла, високовогнетривких оксидів з т-рами плавлення понад 2000 °С. Розробив нові методи дослідж. силікатів. Низка праць присвяч. термохімії в'язких речовин, питанням корозії цементів і бетонів. Його осн. праця «Технология керамики и огнеупоров» (Москва, 1950; 1955; 1962) видана також чес. та румун. мовами.

Основні праці

Избранные труды. К., 1960; Неорганические материалы. Москва, 1968; Химия и технология окисных и силикатных материалов. К., 1970; Керамические материалы для агрессивных сред. Москва, 1971.

Рекомендована література

1. Куколев Г. В., Ведь Е. И. Герой Социалистического Труда П. П. Будников. Х., 1973.

Бібліографічний опис:

Будников Петро Петрович / В. В. Примаченко, М. В. Пітак// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2004. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-36558>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).